

Osnovna škola Čučerje

Čučerska cesta 382

10040 Zagreb

ELEMENTI I NAČINI VREDNOVANJA USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH
ISHODA TIJEKOM I NA KRAJU ŠKOLSKE GODINE

Aktiv učitelja Hrvatskog jezika:

Iva Uremović, prof.

Iva Franić, prof.

Elementi vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik proizlaze iz ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda u trima područjima:

A. Hrvatski jezik i komunikacija, B. Književnost i stvaralaštvo i C. Kultura i mediji.

U svakom području (domeni) predmeta postoje odgojno-obrazovni ishodi čija se usvojenost vrednuje tijekom i na kraju školske godine.

Razine usvojenosti ishoda na kraju razreda propisane su kurikulumom nastavnog predmeta Hrvatski jezik.

Tijekom školske godine provode se različiti načini praćenja i vrednovanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija.

Tri su načina vrednovanja tijekom učenja: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Temelji se na razmjeni informacija između učitelja i učenika o učenikovom napretku i mogućnosti još boljeg napredovanja. Budući da se u vrednovanju za učenje otkrivaju učenikove potrebe za eventualnim dodatnim pojašnjenjima ili vježbama, ono učeniku pomaže da napreduje u učenju, a učitelju daje usmjerenje kako i u kojim područjima učeniku treba pomoći da svlada odgojnoobrazovne ishode u cijelosti.

Neki od oblika vrednovanja za učenje su provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih razgovora s učenicima, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja (frontalno, individualno i suradničko).

Vrednovanje kao učenje odnosi se na samoprocjenu i vršnjačku procjenu znanja, vještina, truda i zalaganja na satima Hrvatskoga jezika. Učenici će učiti kako da što bolje sami procijene vlastite uratke i uočavaju što i kako mogu bolje učiniti. Takav način vrednovanja provodit će se razgovorima, odgovaranjem na pitanja, ispunjavanjem tablica i opisnika za samoprocjenu. Važno je prilikom vrednovanja kao učenja da učenici imaju jasne kriterije (koje im daje učitelj) po kojima procjenjuju vlastite uratke i uratke ostalih učenika.

Što češće učenici procjenjuju vlastite uratke prema zadanim kriterijima, lakše usvajaju znanja i vještine koje su im potrebne za svladavanje zadanih zadataka budući da neprestano osvještavaju koji su elementi potrebni da bi ostvarili pojedine odgojno-obrazovne ishode.

Vrednovanje naučenoga provodi se usmenim odgovaranjem gradiva, pisanim provjerama znanja zadatcima otvorenog i zatvorenog tipa i predstavljanjem projekata, praktičnih radova ili izvedbom zadanih govornih ili razgovornih oblika.

Prije svakog vrednovanja naučenoga, za svako područje koje se provjerava, učiteljica će učenicima dati jasne kriterije i mjerila vrednovanja kako bi točno znali koje su sastavnice uspješne izvedbe i područja učenja koje se vrednuje.

Usmeno odgovaranje i aktivnosti na satu mogu biti vrednovani na svakom školskom satu bez prethodne najave.

Pisane provjere znanja kojima je obuhvaćena velika nastavna cjelina bit će učenicima najavljene mjesec dana unaprijed, a zatim će učenici biti podsjećani na njih dva tjedna i tjedan dana prije pisanja ispita, kad će ujedno i ponavljati gradivo koje će se na ispitu provjeravati.

Napomena: Učenici koji nisu pisali pisanu provjeru pišu je nakon povratka u školu na jednom od sljedećih sati (u dogovoru s profesoricom).

Kratke provjere znanja najavljuju se nekoliko dana unaprijed, a traju u pravilu do 15 minuta. Određena nastavna cjelina može se provesti u obliku kratkih provjera znanja, s time što se u rubriku upisuje prosječna ocjena nekoliko kratkih provjera.

Usmeni odgovor ocjenjuje se u pravilu jednom ocjenom. Pisane provjere ocjenjuju se u pravilu jednom ocjenom.

Oblici pisanih provjera u nastavi Hrvatskoga jezika:

Vrsta pisane provjere	Broj u školskoj godini
Ispit znanja iz hrvatskog jezika	4 – 6
Školska zadaća	2
Ispit znanja iz književnosti/čitanje s razumijevanjem/lektire	4 - 7
Vezani tekst (sastavak, školski esej i sl.)	1 – 5
Domaće zadaće, projekti, plakati i sl.	2 – 8

Napomena: U slučaju provedbe pisanih ispita tijekom nastave na daljinu, učenik će na vrijeme biti upoznat s načinom funkcioniranja odabranog alata i provest će se probna provjera. Sadržaji će biti ponovljeni i uvježbani. Ocjena će biti određena na temelju postotka riješenosti ispita prema sljedećem kriteriju:

0% - 49% nedovoljan (1)
50% - 62% dovoljan (2)

63% - 78%	dobar (3)
79% - 90%	vrlo dobar (4)
91% - 100%	odličan (5)

Lektira

Učenicima je dan ili s njima izrađen popis djela za cjelovito čitanje koja će čitati tijekom školske godine.

O djelima će na satima Hrvatskoga jezika razgovarati, rješavati zadatke o likovima i događajima iz djela – samostalno, u parovima i u skupinama, igrati kvizove s pitanjima o djelima, pripremati samostalne govore o djelu, izrađivati plakate ili prezentacije o djelima, snimati film ili dramatizirati pojedini ulomak iz djela. Vrednovanje različitih aktivnosti na satima posvećenima djelima za samostalno cjelovito čitanje bit će provedeno u skladu s razinama usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda koji će se radom ostvarivati, a koji će učenicima biti objašnjeni unaprijed.

Lektira se obrađuje krajem mjeseca. Osim usmeno, može biti provjerana i pisano (po dogovoru s profesoricom).

Domaća zadaća

Evidentiraju se napisane i nenapisane zadaće. Redovitost pisanja zadaća vrednuje se opisnom bilješkom.

Učenik može biti ocijenjen iz jedne domaće zadaće (u slučaju pisanja sastavka, eseja, krasnoslova, interpretativnog čitanja teksta).

Nastava na daljinu

U slučaju da se tijekom nastavne godine dio nastave održi na daljinu, učiteljica će, osim vrednovanja ostvarenosti ishoda, vrednovati i sljedeće sastavnice:

- a) redovitost i točnost u izvršavanju postavljenih zadataka na nastavi, domaće zadaće i lektire
- b) redovitost sudjelovanja na nastavi
- c) marljivost, samostalnost i kreativnost u izvršavanju zadataka.

Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta Hrvatski jezik

Kod zaključivanja ocjena na kraju nastavne godine uzimaju se u obzir:

- a) ocjene koje je učenik ostvario na temelju brojčanog vrednovanja (sumativno vrednovanje)
- b) bilješke o radu učenika (formativno vrednovanje).

Zaključna se ocjena ostvaruje na temelju različitih informacija o učenikovu ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda.

Ona **ne mora biti aritmetička sredina pojedinih ocjena**, već je pokazatelj učenikova napretka u učenju i razvijenosti razumijevanja, vještina i sposobnosti izricanja vlastitih kritičkih i stvaralačkih mišljenja

Područje / element praćenja	Način provjere	Broj u šk. g.
HRVASKI JEZIK I KOMUNIKACIJA	Usmeni odgovor	1 – 2
	Ispiti znanja	4 – 6
	Usmeno izražavanje (priprema govora, rasprava, debata)	1 – 4
KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO Književno-teorijski pojmovi	Sudjelovanje u školskoj interpretaciji	1 – 2
	Usmeni odgovor	1 – 2
	Ispiti znanja	2 – 3
	Domaće zadaće (npr. pisana interpretacija, odgovori na pitanja)	1 – 2
Književnost i stvaralaštvo Lektira	Dnevnik čitanja, različiti stvaralački zadatci prije školske interpretacije	1 – 5
	Sastavci/školski eseji nakon/umjesto školske interpretacije	1 – 4
	Provjera čitanja (listići sa zadacima)	2 – 4
	Sudjelovanje u školskoj interpretaciji lektirnog djela	1 – 4
	Rad u skupinama	1 – 4
Književnost i stvaralaštvo	Školske zadaće	2
Kultura i mediji	Primjena i predstavljanje ključnih pojmova u izradi prezentacije, plakata, stripa, filma, radijske vijesti, projekata.	najmanje 2
	Krasnoslovno/scenski nastup, izvođenje monologa	1 - 2

KRITERIJI VREDNOVANJA U PREDMETU HRVATSKI JEZIK

1. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA

* HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA (JEZIČNI SADRŽAJI)					
	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
<p>SADRŽAJ: Jezični sadržaji s obzirom na razinu obrazovanja.</p> <p>METODE: Pisana provjera usvojenosti nastavnih sadržaja.</p>	<p>Učenik samostalno imenuje, objašnjava i prepoznaje pojmove na poznatim i novim primjerima te primjenjuje stečeno znanje, samostalno izvodi pravila i zaključke.</p>	<p>Učenik uglavnom samostalno imenuje, objašnjava i prepoznaje pojmove na poznatim primjerima te uglavnom točno primjenjuje stečeno znanje.</p>	<p>Učenik nesigurno imenuje i objašnjava pojmove, prepoznaje ih na jednostavnim primjerima ili uz pomoć učitelja, znanje usvaja na razini reprodukcije.</p>	<p>Učenik na razini prisjećanja i uz pomoć učitelja prepoznaje osnovne ključne pojmove na poznatim i jednostavnim primjerima.</p>	<p>Učenik ne pokazuje usvojenost znanja ni na jednoj razini niti uspijeva uz pomoć učitelja odgovoriti na pitanja koja obuhvaćaju provjeru usvojenosti osnovnih ključnih pojmova.</p>

* HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA (USMENO JEZIČNO IZRAŽAVANJE I STVARANJE)					
SADRŽAJ:	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
<p>Interpretativno čitanje</p> <p>METODE: Učitelj će odabrati lirsku pjesmu ili odlomak proznog teksta iz čitanke. Učenik će učitelju poslati zvučni zapis teksta.</p>	<p>Učenik čita tečno i izražajno. Primjenjuje pravogovorna pravila i potpuno vlada govornim vrednotama (rečenični ton, intonacija, stanke, tempo, intenzitet).</p>	<p>Učenik čita tečno i izražajno s rijetkim pogreškama. Uglavnom primjenjuje pravogovorna pravila i gotovo potpuno vlada govornim vrednotama (uz manja odstupanja).</p>	<p>Učenik čita tečno i izražajno (uz povremene pogreške). Djelomično primjenjuje pravogovorna pravila i djelomično pazi na govorne vrednote.</p>	<p>Učenik ima slabo razvijenu vještinu čitanja. Slabo primjenjuje pravogovorna pravila i rijetko pazi na govorne vrednote.</p>	<p>Učenik nema razvijenu vještinu čitanja. Ne primjenjuje pravogovorna pravila i ne pazi na govorne vrednote.</p>

* HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA (PISANO JEZIČNO IZRAŽAVANJE I STVARANJE)					
SADRŽAJ:	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
<p>Primjena pravopisnih pravila u skladu s uzrastom i obrazovnom razinom</p> <p>METODE: Provjerit će se i ocijeniti u sklopu lektirnih radova ili u sklopu različitih pisanih radova.</p>	<p>Učenik oblikuje rečenice koje su gramatički i pravopisno točne. Rečenice su povezane i tekst ima pravilnu trodijelnu strukturu. Ima bogat rječnik.</p>	<p>Učenik oblikuje rečenice koje su gramatički i pravopisno točne uz rijetke pogreške. Rečenice su povezane i tekst ima pravilnu trodijelnu strukturu. Rječnik je u skladu s obrazovnom razinom i uzrastom te</p>	<p>Učenik je djelomično usvojio pravopisna i gramatička pravila. Rečenice su povezane, ali je tekst djelomično organiziran u skladu s pravilima organizacije. Rječnik je nedostavno razvijen, a rečenice su kratke.</p>	<p>Učenik čini veće gramatičke i pravopisne pogreške. Ne poznaje pravila organizacije teksta. Ima siromašan rječnik, često rabi ustaljene izraze, a rečenice su kratke i slabo su povezane.</p>	<p>Učenik nije usvojio pravopisna i gramatička pravila. Ne uspijeva se izraziti i povezati rečenice. Ne poznaje pravila organizacije teksta. Ima siromašan rječnik.</p>

		fukcionalan.			
--	--	--------------	--	--	--

2. KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO

* KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO (KNJIŽEVNO-TEORIJSKA ZNANJA)

SADRŽAJ:	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
Primjena književno-teorijskih znanja na književnom predlošku u skladu s obrazovnom razinom.	Učenik primjenjuje književno-teorijsko znanje u skladu s obrazovnom razinom, samostalno pronalazi primjere knj.-teor. pojmova u tekstu, aktualizira sadržaje i povezuje ih sa stvarnim životom.	Učenik uglavnom primjenjuje književno-teorijsko znanje u skladu s obrazovnom razinom, uglavnom samostalno pronalazi primjere knj.-teor. pojmova u tekstu, aktualizira većinu sadržaja i povezuje ih sa stvarnim životom.	Učenik slabije primjenjuje književno-teorijsko znanje u skladu s obrazovnom razinom, primjere knj.-teor. pojmova u tekstu pronalazi uz vodstvo učitelja, aktualizira sadržaje i povezuje ih sa stvarnim životom vođen učiteljevim potpitanjima.	Učenik uglavnom ne primjenjuje književno-teorijsko znanje u skladu s obrazovnom razinom, pronalazi nek primjere knj.-teor. pojmova u tekstu i to uz pomoć učitelja, ne aktualizira sadržaje i ne povezuje ih sa stvarnim životom.	Učenik ne primjenjuje književno-teorijsko znanje u skladu s obrazovnom razinom, ne pronalazi primjere knj.-teor. pojmova u tekstu ni uz vodstvo učitelja, ne aktualizira sadržaje i ne povezuje ih sa stvarnim životom.
METODE: Usmena provjera putem video poziva u virtualnoj učionici.					

Napomena: Usmena će se provjera provoditi u slučaju potrebe te u prethodnom dogovoru s učenikom. Učenik će biti ispitan na temelju književnog predloška na jednostavan način: 5 zadataka (od lakšeg prema težem).

* KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO (LEKTIRA)

SADRŽAJ:	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
Lektirni naslovi prema rasporedu lektira.	Učenik se pridržava svih zadanih smjernica, nudi opširne odgovore potkrijepljene	Učenik se pridržava svih zadanih smjernica uz manje propuste, nudi opširne odgovore	Učenik se donekle pridržava zadanih smjernica, no zaobilazi dva zadatka (smjernice) ili ih vrlo površno obrađuje, nudi	Učenik površno obrađuje zadatke u sažetim odgovorima (s jednom do dvije rečenice), ne	Učenik nije pročitao lektirni naslov. U bilješkama se uočava korištenje drugih izvora,

METODE: Lektira iz vrećice, umna mapa, dnevnik čitanja, usmjerena pitanja... (ovisno o naslovu i primjerenosti metode).	objašnjenjima ili citatima, izražava svoj stav o pročitanoj djelu i jasno ga obrazlaže, uočava uzročno-posljedične veze u razvoju radnje i odnosima među likovima.	potkrijepljene objašnjenjima ili citatima uz manje propuste, izražava svoj stav o pročitanoj djelu i jasno ga obrazlaže, uglavnom uočava uzročno-posljedične veze u razvoju radnje i odnosima među likovima.	sažete odgovore koji u većini slučajeva nisu potkrijepljeni niti objašnjenjima niti citatima, površno izražava svoj stav u tri rečenice, ali ga ne obrazlaže, slabo uočava uzročno-posljedične veze u razvoju radnje i odnosima među likovima.	objašnjava stav o događajima ili postupcima likova u književnom tekstu, ne nudi nijedan citat za potvrdu svojih teza. U većini bilježaka uočava se korištenje drugih izvora, prepisivanje ili veća nesamostalnost u radu.	prepisivanje ili potpuna nesamostalnost u radu.
---	--	--	--	---	---

Napomena: Učenici čitaju lektire prema rasporedu za obrazovnu razinu, ali prilagođeno nastavi na daljinu (neki naslovi će se po potrebi zamijeniti drugim naslovima koji su dostupni na stranici www.HRlektire.com).

3. KULTURA I MEDIJI

* KULTURA I MEDIJI					
SADRŽAJ i METODE: Primjena ključnih pojmova MK u izradi prezentacije, plakata, stripa, filma, radijske vijesti...	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA				
	odličan (5)	vrlo dobar (4)	dobar (3)	dovoljan (2)	nedovoljan (1)
	Učenik samostalno stvara nove medijske sadržaje, poštuje smjernice te je inovativan u radu, sposobnosti za komunikaciju s medijima izvrsno su	Učenik samostalno stvara nove medijske sadržaje, uglavnom poštuje smjernice sposobnosti za komunikaciju s medijima razvijene su.	Učenik uglavnom samostalno stvara nove medijske sadržaje poštujući veći dio smjernica, sposobnosti za komunikaciju s medijima uglavnom su razvijene.	Učenik stvara nove medijske sadržaje uz pomoć, poštuje neke smjernice, sposobnosti za komunikaciju s medijima slabo su razvijene.	Učenik ne pokazuje zanimanje za nastavne sadržaje medijske kulture, ne sudjeluje u radu ni na učiteljev poticaj, sposobnosti za komunikaciju s medijima nisu

	razvijene.				razvijene.
--	------------	--	--	--	------------

Napomena: Medijska kultura može biti ocijenjena u sklopu vrednovanja ostalih elemenata.

PLAKATI, PROJEKTI, UČENIČKI RADOVI

Učenik će biti unaprijed upoznat s listom za procjenu radova, a ukupna će ocjena ovisiti o broju prikupljenih bodova.

Primjer liste za procjenu – plakat:

	DA (2 boda)	DJELOMIČNO (1 bod)	NE (0 bodova)
JASNO ISTAKNUT NASLOV			
PRAVILAN OMJER CRTEŽA / FOTOGRAFIJA I TEKSTA			
KREATIVNOST			
POGOĐENA TEMA			
ISTAKNUTE SU NAJVAŽNIJE ODREDNICE TEME			

Aktivnost učenika i izvršavanje zadataka bilježit će se u e-dnevnik.